

بررسی چگونگی ارزشگذاری گمرک در بندر شهید رجایی و مناطق ویژه اقتصادی

قنبر تندرؤ

لیسانس مدیریت خدمات بندری از دانشگاه علمی کاربردی بندرلنگه
کارشناس انتظامی و حفاظت فیزیکی

چکیده

قوانین صادرات و واردات از این جنبه که حمایت از سرمایه و تولیدات داخلی محسوب می‌شود در اقتصاد کشور بسیار اهمیت دارد. «نخستین ایرادی که می‌توان به این قانون وارد دانست تورم قوانین است چرا که متأسفانه ما با مجموعه عظیمی از قوانین در بخش صادرات و واردات رو به رو هستیم که تجارت خارجی را پیچیده و امکان آزادی تجارت را از ما سلب کرده که خلاف اصل آزادی تجارت است. البته راهکار حل این معضل، ساده، روان و کوتاه‌سازی قوانین است اما نقص بعدی که می‌توان به آن اشاره کرد، تطابق نداشتن قوانین واردات و صادرات با معیارهای بین‌المللی تجارت است. به گفته وی، کشورهایی که می‌خواهند عضو سازمان تجارت جهانی شوند باید بر اساس استانداردهای این سازمان آزادی تجارت را بپذیرند. اگر قوانین ما با مقررات این سازمان منطبق نباشد بی‌تردید نمی‌توانیم به این سازمان ملحق شویم پس اقتصاد رقابتی هم نخواهیم داشت. متأسفانه اندیشه خودکفایی که سال‌هاست در ایران مطرح بوده و بهانه‌اش نیز حمایت از تولیدات و صنایع داخلی است بر قوانین واردات و صادرات سایه انداخته که این ایراد بسیار جدی است. ضمن اینکه مبنای سازمان تجارت جهانی بر تقسیم کار بین‌المللی است. پس طبیعی است هر کشوری باید بر اساس مقتضیات جغرافیایی، استعدادها، قابلیت‌های انسانی و منابع طبیعی و توان فنی خودش در یک صنعت و تجارت خاص فعالیت اقتصادی داشته باشد. این تفکر هم که یک کشور باید همه فعالیت‌های اقتصادی را در درون خودش جا دهد نه مطلوب است نه ممکن. چرا که اساس سیاست فکری اقتصاد مقاومتی بر رقابتی بودن استوار است اما سپر حمایتی گمرکی و حمایت‌های تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای که از کالاها به منظور رشد صنایع و تولیدات داخلی در همه زمینه‌ها انجام می‌شود خلاف اصل تقسیم کار بین‌المللی است. در حال حاضر بسیاری از کالاها ایرانی را به یک پنجم قیمتی که در داخل کشور به مردم می‌فروشند، صادر می‌کنند. به عبارت دیگر مردم در داخل ایران همان کالا را به پنج برابر قیمت می‌خرند. علتش نیز همان سپر گمرکی است که برای کالاها به عمد تعیین شده است. برای حل این معضل نیز قوانین واردات و صادرات باید از تعرفه‌های نجومی رها شود و دروازه‌های اقتصاد کشور را به روی کالاهایی که قدرت رقابت با آنها را نداریم باز کنیم. به عنوان مثال دولت تا کی می‌خواهد از صنعت خودروسازی ایران حمایت کند. حمایت از صنایع نوپا باید تا زمانی انجام شود که به رقابت‌پذیری برسند پس اگر نرسید باید رهاش کرد چرا که متأسفانه مستندات نشان می‌دهد صنعت خودروسازی ایران مانند کودک ۵۰ ساله‌ای است که هنوز راه نیفتاده است. بی‌تردید حمایت بی‌نهایت از صنعتی که رشد نمی‌کند به هیچ عنوان منطقی نیست.

واژگان کلیدی: ارزیابی، منطقه ویژه اقتصادی، صادرات، اداره بنادر و دریانوردی، گمرک

مقدمه

قواعد برای ارزیابی کالا در گمرک بندر شهید رجایی و مناطق ویژه اقتصادی بازرسی Preshipment: چک های بیشتر بر واردات قواعد مبدأ: ساخته شده در... کجا؟

اقدامات سرمایه گذاری در بندر شهید رجایی و مناطق ویژه اقتصادی

صدور مجوز واردات: نگر داشتن روشهای واضحی که اگر چه کمتر به طور گسترده استفاده می شود در حال حاضر نسبت به گذشته، سیستم های صدور مجوز واردات به عنوان رشته در سازمان تجارت جهانی است. می تواند توافقی در مورد مراحل صدور مجوز واردات باشد که می گوید: صدور مجوز واردات باید ساده، شفاف و قابل پیش بینی است. به عنوان مثال، توافق نامه مقرر می دارد که دولت برای انتشار اطلاعات کافی برای معامله گران چگونه عمل کند. همچنین توضیح می دهد که چگونه کشورها باید WTO زمانی که روش های جدید صدور مجوز واردات آنها معرفی و یا تغییر می یابد رویه های موجود را اطلاع دهند. این توافقنامه ارائه می دهد به راهنمایی در مورد اینکه چگونه دولتها باید برنامه های کاربردی برای مجوز ارزیابی ارائه نمایند. برخی از گواهینامه های صادر شده به صورت خودکار است چنانچه اگر شرایط خاصی را برآورده است. این توافق نامه، مجموعه ضوابط برای صدور مجوز به صورت خودکار است به طوری که روش مورد استفاده انجام تجارت محدود نمی شود. سایر مجوز های صادر نشده به صورت خودکار. در اینجا، این توافقنامه تلاش می کند برای به حداقل رساندن بار، کالای وارده را در درخواست برای مجوز، به طوری که کار اداری در خود محدود کرده و یا تحریف شده باشد مطرح کند که جزء واردات نیست. این توافق نامه می گوید که آژانس حق دست زدن به صدور مجوز به طور معمول را نباید بیش از ۳۰ روز به مقابله با یک برنامه کاربردی -- ۶۰ روز زمانی که همه برنامه های کاربردی در همان زمان در نظر گرفته شده است داشته باشد.

قوانین برای ارزیابی کالا در گمرک در بندر شهید رجایی و مناطق ویژه اقتصادی

برای واردکنندگان، روند برآورد ارزش محصول در گمرک مشکل است که می تواند به همان اندازه جدی باشد و به عنوان نرخ وظیفه واقعی وارد کننده به پذیرش ارزش متهم می شود. هدف از این توافق نامه سازمان تجارت جهانی در ارزشگذاری گمرکی، سیستم عادلانه و یکنواخت و خنثی برای ارزیابی کالا برای گمرک است -- یک سیستمی است که مطابق با واقعیت های تجاری و قانون شکنان استفاده از ارزش گمرکی خودسرانه و ساختگی است. این توافق نامه فراهم می کند مجموعه ای از قوانین ارزیابی، توسعه و دادن دقت بیشتری به مفاد در ارزشگذاری گمرکی در GATT می باشد. اگر دولت را حفظ می کند شکی معقول، به رغم هر گونه اطلاعات اضافی، ممکن است تلقی که ارزش گمرکی کالاهای وارداتی می تواند بر اساس ارزش اعلام شده، مشخص نشده باشد.

Preshipment بازرسی: چک بیشتر بر واردات

اساساً قیمت، کمیت و کیفیت -- -- کالادر دستور کار قرار دارد تا در خارج از کشور بازرسی Preshipment با استفاده از استخدام های تخصصی شرکت های خصوصی (و یا اشخاص مستقل) به بررسی جزئیات حمل و نقل بپردازند. هدف این است که برای حفاظت از منافع ملی مالی (از جلوگیری از پرواز سرمایه، تقلب تجاری و آداب و رسوم فرار از وظیفه، به عنوان مثال) و برای جبران بیآنکه در زیرساخت های اداری توجه شود. Preshipment موافقتنامه بازرسی به رسمیت می شناسد که اصول گات و تعهدات به فعالیت های نهادهای بازرسی، Preshipment اجباری توسط دولت قابل اعمال است.

تعهدات قرار داده شده بر روی دولت که با استفاده از بازرسی Preshipment عبارتند از:

عدم تبعیض، شفافیت، حفاظت از اطلاعات کسب و کار محرمانه، اجتناب از تاخیر بی دلیل، استفاده از دستورالعمل های خاص برای انجام راستی آزمایی قیمت و اجتناب از تضاد منافع شده توسط سازمان های بازرسی. تعهدات اعضای صادرات نسبت به

کشورهای با استفاده از بازرسی **preshipment** شامل عدم تبعیض در استفاده از قوانین داخلی و مقررات، انتشار سریع آن دسته از قوانین و مقررات و ارائه کمک های فنی که در آن درخواست است.

توافق روش بررسی مستقل است. این است که به طور مشترک توسط فدراسیون بین المللی سازمان های بازرسی (IFIA)، به نمایندگی از نهادهای بازرسی، و اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)، به نمایندگی از صادرکنندگان اداره می شود. هدف آن این است که حل و فصل اختلافات بین صادر کننده و یک آژانس بازرسی گردد.

قوانین مبدا: ساخته شده در... کجا؟

در "قواعد مبدأ"، معیارهای مورد استفاده برای تعریف یک محصول که در آن ساخته شده بود می باشد. آنها یک بخش ضروری از قواعد تجارت هستند زیرا تعدادی از سیاست های بین کشورهای صادرکننده تبعیض قائل می شوند مثل: سهمیه بندی، تعرفه های ترجیحی، اقدامات ضد دامپینگ، مخالف وظیفه (به اتهام مقابله با یارانه های صادراتی). قواعد مبدأ نیز به کامپایل آمار تجارت، و برای "ساخته شده در..." برچسب های که متصل به محصولات است استفاده می شود. این است که با جهانی شدن محصول را می توان در چندین کشوری با پردازش قبل از آن برای بازار آماده نماید که کاری پیچیده است. قوانین موافقتنامه منبع نیاز به اعضای سازمان تجارت جهانی دارد تا اطمینان حاصل شود که قوانین خود را از مبدا شفاف؛ که آنها اثرات محدود، تحریف و یا مخرب در تجارت بین المللی داشته باشند؛ که آنها در سازگار، یکنواخت، شیوه ای بی طرفانه و معقول صورت می پذیرد؛ و آنها بر اساس استاندارد مثبت (به عبارت دیگر، آنها باید توسط دولت مورد مشورت مبادا قرار گیرند نه نسبت به آنچه وجود ندارد).

برای مدت طولانی تر، این توافقنامه با هدف مشترک ("هماهنگ") قواعد مبدأ در میان تمام اعضای سازمان تجارت جهانی، به جز در برخی از انواع تجارت ترجیحی -- برای مثال، کشور راه اندازی منطقه آزاد تجاری مجاز به استفاده از قواعد مختلف منشاء محصولات تحت توافقنامه تجارت آزاد خود را معامله می شوند. توافق هماهنگ برنامه کار، بر اساس مجموعه ای از اصول، از جمله قواعد هدف منشا، قابل فهم و قابل پیش بینی است. این کار با توجه به ماه ژوئیه سال ۱۹۹۸ پایان پذیرفت، اما مهلت چندی از دست رفته است. این است که توسط یک کمیته در قواعد مبدأ در سازمان تجارت جهانی و کمیته فنی تحت نظارت سازمان جهانی گمرک در بروکسل انجام شده است. نتیجه خواهد شد تنها یک مجموعه از قواعد مبدأ تحت شرایط تجارت غیر ترجیحی توسط تمام اعضای سازمان تجارت جهانی در تمام شرایط استفاده شده است پیوست توافق مجموعه "اعلامیه مشترک" خرید و فروش با بهره برداری از قوانین از مبدا که برای درمان ترجیحی واجد شرایط است.

سرمایه گذاری اقدامات: کاهش انحراف تجارت

اقدامات مربوط به موافقتنامه تجارت سرمایه گذاری (TRIMS) تنها با اعمال و اقداماتی را که بر تجارت کالا دارد می باشد که آن را به رسمیت می شناسد و اقدامات خاصی را می تواند محدود و یا با تحریف تجارت، بوجود آمده باشد. همچنین این قانون شکنان اقدامات سرمایه گذاری، که منجر به محدودیت در مقدار (نقض اصل دیگری در گات) می شوند. لیست گویا از TRIMS نشان می دهد موافقت با این مقالات GATT به توافقات افزوده شده است متناقض است. این ضمیمه شامل فهرست اقداماتی که نیاز به سطح خاصی از تدارکات محلی سازمانی ("محتوای محلی مورد نیاز"). همچنین مانع اقداماتی که محدود کردن واردات یک شرکت و یا مجموعه اهداف برای شرکت صادرات ("الزامات متعادل تجاری") می باشد خواهد بود. بر اساس توافق نامه، کشورها باید همکار و عضو را از طریق سازمان تجارت جهانی از اقدامات سرمایه گذاری که با توافق مطابقت ندارد، آگاه نمایند. کشورهای توسعه یافته برای از بین بردن این مورد در دو سال (پایان سال ۱۹۹۶) و کشورهای در حال توسعه تا به حال پنج سال (تا پایان سال ۱۹۹۹) و کشورهای کم توسعه یافته تا هفت سال اقدام نمایند. در ماه جولای سال ۲۰۰۱، شورای مربوطه توافق کردند که گسترش این دوره گذار برای تعدادی از درخواست کشورهای در حال توسعه را اجام دهند.

توافق کمیته TRIMS به نظارت بر اجرای این تعهدات است. این توافق نامه همچنین می گوید که اعضای سازمان تجارت جهانی را باید در نظر بگیرند، ۱ ژانویه ۲۰۰۰، خواه نیز باید وجود داشته باشد مفاد در سیاست سرمایه گذاری و سیاست رقابت بحثی است که در حال حاضر بخشی از دستور کار توسعه دوحه بوده است.

ارزشگذاری: اطلاعات فنی اطلاعات فنی در مورد ارزش گذاری گمرکی

خاص به نسبت قیمت و عوارض گمرکی، عوارض گمرکی را می توان در شرایطی به نسبت قیمت به صورت خاص و یا تبلیغ و یا به عنوان ترکیبی از دو تعیین نماید. در صورت یک وظیفه خاص، مبلغ بتن برای یک توصیف کمی از خوب، در اتهام مثال USD ۱ در هر واحد در هر مورد وجود آمده است. ارزش گمرکی خوب نیازی نیست که تعیین شود، به عنوان وظیفه در ارزش خوب، اما در سایر معیارها نه بر اساسی که مورد نظر است. در این مورد، هیچ مقرراتی مربوط به ارزشگذاری گمرکی لازم نیست و توافقنامه ارزشگذاری صدق نمی کند. در مقابل، وظیفه آگهی به نسبت قیمت بستگی به مقدار خوبی دارد. بر اساس این سیستم، ارزیابی گمرک است ضرب نرخ به نسبت قیمت وظیفه (به عنوان مثال ۵ درصد) به منظور رسیدن به مقدار وظیفه قابل پرداخت در مورد یک موضوع وارداتی است.

تعریف ارزیابی گمرک

ارزیابی گمرک یک روش گمرکی است که در تعیین ارزش گمرکی کالاهای وارداتی بکار گرفته می شود. در صورتی که نرخ وظیفه آگهی به نسبت قیمت، ارزش گمرک می باشد که ضروری است برای تعیین وظیفه خوب وارداتی پرداخت شود. مروری تاریخی و کوتاه

تعریف از ارزش از دیدگاه بروکسل

در سال ۱۹۵۰ عوارض گمرکی شروع شد که توسط بسیاری از کشورها با توجه به تعریف بروکسل ارزش (BVD) مورد ارزیابی قرار گرفت. بر اساس این روش، قیمت بازار عادی، که به عنوان "قیمت که خوبی را در بازار آزاد بین خریدار و فروشنده مستقل از یکدیگر واکنشی می کند تعریف شده" بود که برای هر محصول تعیین می گردد و با توجه به وظیفه ای که وجود دارد مورد بررسی قرار می گیرد. انحراف واقعی از این قیمت تنها به طور کامل در نظر گرفته می شود که در آن ارزش اعلام شده بالاتر از مقدار ذکر شده خواهد بود. تغییرات رو به پایین به حساب گرفته شده تا ۱۰ درصد است. این روش باعث نارضایتی گسترده در میان معامله گران، به عنوان تغییر در قیمت و مزیت رقابتی شرکت های منعکس نمی شد تا زمانی که قیمت مفهومی، توسط دفتر گمرک پس از مدت زمان معینی تنظیم شده باشد.

کد ارزشگذاری دور توکیو

کد توکیو دور ارزش گذاری، و یا توافق در اجرای ماده هفتم GATT، منعقد شده در سال ۱۹۷۹، تاسیس نظام مثبت ارزشگذاری گمرکی بر اساس قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالاهای وارداتی است. بر اساس "ارزش معاملات"، به ارائه یک سیستم عادلانه، یکنواخت و بی طرف برای ارزیابی کالا برای مقاصد آداب و رسوم، منطبق با واقعیت های تجاری در نظر گرفته شده بود. این تفاوت از "اندیشه" مقدار مورد استفاده در تعریف بروکسل ارزش (BVD) است. به عنوان یک قرارداد مستقل، در توکیو کد ارزیابی شده توسط طرفهای متعاهد با بیش از ۴۰ کشور امضا شد.

ماده هفتم GATT

VII ماده موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت اصول کلی را برای یک نظام بین المللی از ارزشگذاری رسمیت می شناسد. این تصریح شده بود که ارزش برای اهداف گمرکی کالاهای وارداتی باید بر اساس ارزش واقعی کالا وارداتی که در آن وظیفه ارزیابی، و یا مانند کالا و باید بر ارزش کالا از مبدا ملی یا خودسرانه باشد نه بر اساس ارزش های ساختگی. اگر چه ماده هفتم نیز شامل یک تعریف از «ارزش واقعی» است، باز هم اجازه استفاده از آن به طور گسترده ای متفاوت روش ارج نهادن کالا است.

موافقتنامه جدید سازمان تجارت جهانی

توافقنامه دور توکیو سازمان تجارت جهانی در اجرای ماده هفتم ۱۹۹۴GATT نتیجه زیر بود که، جایگزین شد. این توافقنامه در اصل همان کد ارزشگذاری دور توکیو است و هدف از وظایف به نسبت قیمت levying آگهی چنین بر کالاهای امر تنها به ارزیابی کالاهای وارداتی است. این تعهدات مربوط به ارزیابی برای اهداف تعیین وظایف صادرات و یا دولت سهمیه بندی بر اساس ارزش کالا می باشد، و نباید آن را زمین بگذارند تا شرایط را برای ارزیابی کالا برای مالیات داخلی یا کنترل ارز خارجی مورد استفاده قرار دهند.

اصل پایه: ارزش معاملات

درموافقتنامه مقرر است که ارزشگذاری گمرکی باید، به جز در شرایط مشخص، بر اساس قیمت واقعی کالاتعیین شود که با ارزشی است که به طور کلی بر روی فاکتور نشان داده شده است. این قیمت، به علاوه تنظیمات برای عناصر خاص ذکر شده در ماده ۸، برابر ارزش معامله، که به منزله اولین و مهم ترین روش ارزشگذاری به در موافقتنامه به آن اشاره شده است. روشهای ارزشگذاری

برای مواردی است که در آن هیچ ارزش معامله، و یا که در آن ارزش معامله قابل قبول به عنوان ارزش گمرکی به دلیل قیمت به عنوان یک نتیجه از شرایط خاصی تحریف شده وجود دارد. به طور کلی شش روش زیر در قرارداد در نظر گرفته است: روش اول -- ارزش معاملات روش دوم-- ارزش معاملات کالاهای مشابه روش سوم-- ارزش معاملات کالاهای مشابه روش چهارم-- روش استقرایی یا قیاسی روش پنجم-- روش محاسبه. دنباله ای از روش های چهارم و پنجم را می توان در درخواست وارد، (با این حال، نه در اختیار گمرک) روشن شده است. علاوه بر این، توافقنامه شامل مفادی برای موارد های خاص و دیفرانسیل از کشورهای در حال توسعه و کمک های فنی است. از آنجایی که این توافق بخشی جدایی ناپذیر از تعهدات سازمان تجارت جهانی تنها، تمامی اعضای سازمان تجارت جهانی عضو موافقتنامه ارزش گذاری گمرکی است.

ارزشگذاری گمرک

ارزش گمرکی کالاهای وارداتی است که به طور عمده به منظور اعمال نرخ به نسبت به قیمت آگهی از عوارض گمرکی تعیین می شود. این به منزله اساس شمول مالیات برای عوارض گمرکی است. این نیز همچنین یک عنصر ضروری برای کامپایل آمار تجارت، نظارت بر محدودیت های کمی، اعمال ترجیحات تعرفه و جمع آوری مالیات ملی است.

چگونگی ارزشگذاری کالاهای وارداتی؟

امروز، تقریباً تمام ادارات گمرکی از ۱۵۳ فعلی اعضای سازمان تجارت جهانی، ارزش کالاهای وارداتی در لحاظ مفاد توافقنامه سازمان تجارت جهانی در ارزش گذاری گمرک (که در سال ۱۹۹۴ به تصویب رسید) توافق کرده اند. این توافق یک سیستم ارزشگذاری گمرکی است که در درجه اول پایگاه ارزش گمرکی ارزش معامله کالاهای وارداتی، که قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالاها برای صادرات به کشور از واردات، به علاوه، تنظیمات خاصی از هزینه ها و اتهامات به فروش می باشد. در حال حاضر بیش از ۹۰٪ از تجارت جهان بر اساس روش ارزش معامله ارزش گذاری می شود که قابل پیش بینی، یکنواختی و شفافیت بیشتر برای جامعه کسب و کار ارزش می باشد.

موافقتنامه ارزش گذاری WTO

موافقتنامه ارزش گذاری سازمان تجارت جهانی به طور رسمی به عنوان توافقنامه در مورد اجرای ماده هفتم موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت (GATT ۱۹۹۴) شناخته شده است. این کد GATT ارزیابی به عنوان یک نتیجه از مذاکرات دور اروگوئه تجارت چند جانبه است که سازمان تجارت جهانی در سال ۱۹۹۴ ایجاد و جایگزین کرد. این موافقتنامه فراهم کننده یک سیستم ارزشگذاری گمرکی است که در درجه اول پایگاه ارزش گمرک، ارزش معامله کالاهای وارداتی است، که قیمت واقعا پرداخت شده یا قابل پرداخت برای کالاها زمانی می باشد که فروخته شده برای صادرات به این کشور از واردات، با تنظیمات خاص است.

ارزشگذاری در گمرک را با استفاده از یکی از روش های زیر مشخص می شود :

الف) ارزش معاملات کالاهای مشابه ب) ارزش معامله کالاهای مشابه ج) روش ارزش استقرایی یا قیاسی د) محاسبه روش ارزش ه) روش پاییز پشت.

ارزیابی روش های فوق در نظم سلسله مراتبی استفاده می شود.

مزایای از موافقتنامه

توافقنامه در نظر گرفته شده برای ارائه یک سیستم واحد است که عادلانه، یکنواخت و بی طرف برای ارزیابی کالاهای وارداتی برای اهداف گمرک، منطبق با واقعیت های تجاری و غیرقانونی می باشد که از ارزش گمرک خودسرانه و ساختگی است. موافقتنامه، توسط مفهوم مثبت آن ارزش، به رسمیت می شناسد که ارزشگذاری گمرکی باید، تا آنجا که ممکن است، بر اساس قیمت واقعی کالا به ارزش باشد. اکثریت امورتجارت جهانی به ارزش بر اساس روش ارزش معامله می باشد، موافقتنامه، پیش بینی، ثبات و شفافیت بیشتر برای تجارت و در نتیجه تسهیل تجارت بین المللی است در حالی که در همان زمان حصول اطمینان از انطباق با قوانین و مقررات ملی است.

ارزشگذاری بررسی اجمالی فهرست از تصمیمات گرفته شده توسط این کمیته در ارزشگذاری گمرکی است.

فهرست نظرات مشورتی

• لیست از تفاسیر

• لیست از یادداشت های توضیحی

• لیست از مطالعات موردی

• لیست از مطالعات

LIST OF نظرات مشورتی

ارزش گذاری گمرک

برای واردکنندگان، روند برآورد ارزش محصول در گمرک مشکلات دارد که می تواند به همان اندازه جدی به عنوان نرخ وظیفه واقعی وارد کننده را دچار مشکل کند. هدف از این توافق نامه سازمان تجارت جهانی در ارزشگذاری گمرکی، سیستم عادلانه و یکنواخت و خنثی برای ارزیابی کالا برای مقاصد آداب و رسوم -- یک سیستم است که مطابق با واقعیت های تجاری و قانون شکنان استفاده از ارزش گمرکی خودسرانه و ساختگی است. کمیته در ارزشگذاری گمرکی از شورای تجارت کالا (CGT) حمل خارج کار در سازمان تجارت جهانی در ارزیابی گمرک است.

خلاصه ماده هفتم در ارزیابی گمرک

• توافق در اجرای ماده هفتم موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت ۱۹۹۴

• تصمیم گیری در مورد مواردی که در آن دولت (گمرک) دلیلی برای تردید حقیقت یا صحت از ارزش اعلام شده دارد

• تصمیم گیری بر روی متون مربوط به ارزشهای حداقل و واردات توسط نمایندگی انحصاری، توزیع کنندگان انحصاری و

Concessionaires انحصاری

• مشاهده تصمیمات نهادهای سازمان تجارت جهانی در رابطه با موافقتنامه ارزش گذاری گمرکی در شاخص تحلیلی -- راهنمای

قانون WTO و تمرین نشر

راهنمای موافقتنامه ارزش گذاری گمرکی در سازمان تجارت جهانی

اختلافات

الف) فهرست اختلافات با توافق ارزشگذاری گمرکی ب) مطالعات موردی

اتخاذ اساس معامله برای ارزش گذاری گمرکی

الف) کار بر روی ارزشگذاری گمرکی در سازمان تجارت جهانی، و اسناد و مدارک رسمی ب) کمیته ارزشیابی گمرک از شورای تجارت کالا (CGT) انجام کار در سازمان تجارت جهانی در ارزشگذاری گمرکی در زمینه طیف وسیعی از اقدامات برای تسهیل تجارت است. بررسی اجمالی از کار تسهیل تجارت، از جمله ارزشگذاری گمرکی، در سازمان تجارت جهانی ج) کار در کمیته ارزش گذاری گمرکی د) آداب و رسوم دیگر اسناد رسمی ارزیابی ابهام و ناهماهنگی قوانین مانع جدی صادرات و واردات ابهام و ناهماهنگی قوانین مانع جدی صادرات و واردات

همزمان با اجرای برجام، یکی از ضروریات و نیازهای اساسی در تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی در کشور توجه به مباحث حقوقی و موانع قانونی است که در این حوزه وجود دارد. بی‌تردید اگر قوانین و مقررات روشن و شفاف باشد بسیاری از موانع موجود بر سر راه سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی از میان برداشته خواهد شد. اصلاح قوانین و مقررات و خط مشی‌های روشن مرتبط با سرمایه‌گذاری خارجی از قبیل قوانین گمرکی، مالیاتی، تجاری و ... از جمله مواردی است که سرمایه‌گذاری خارجی در ایران را بهبود خواهد بخشید. بدیهی است نمی‌توان سرمایه‌گذاری خارجی را با اقتصاد و تجارت داخلی بی‌ارتباط دانست. از همین رو شفاف‌سازی قوانین تجارت داخلی کمک بزرگی برای ایجاد پیوند میان اقتصاد داخلی و خارجی خواهد بود. یکی از موضوعات بسیار مهم در قانون تجارت داخلی نیز قوانین مربوط به صادرات و واردات است. به اعتقاد بیشتر کارشناسان حقوقی و اقتصادی، قوانین صادرات و واردات کشور ما در حال حاضر دارای نقایص مهمی است. نخستین قانون تجارت ایران مصوب ۱۳۰۳ و ۱۳۰۴ شمسی بوده که از سه قانون و ۳۷۸ ماده تشکیل شده بود. در سال ۱۳۱۱ این قانون مورد بازنگری قرار گرفت و با ۶۰۰ ماده به تصویب رسید. البته بعد از تصویب قانونی که به موجب آن تجارت خارجی ایران به انحصار دولت درآمد و صدور و ورود هر نوع کالا و تعیین شرایط ورود و صدور اجناس به دولت واگذار شد، در مرداد ۱۳۵۲ نیز قانون ضمانت صادرات به منظور افزایش و توسعه صادرات وضع شد که هدف اصلی آن حفظ حقوق صادرکنندگان در مقابل خطرات مالی و سایر مخاطرات بود اما در حال حاضر که کشور ما در دوران پسابرجام به سر می‌برد و ایجاد برخی تغییرات در قوانین کشور اجتناب ناپذیر است، لزوم بازنگری در قوانین صادرات و واردات کشور امری ضروری به نظر می‌رسد.

درباره مقررات مربوط به صادرات و واردات که چارچوب قانونی تجارت بین‌المللی ایران با سایر کشورها را تشکیل می‌دهند باید دانست که این قوانین طی دهه‌های اخیر با توسعه و رشد ناهمگون همراه بوده و همچنین دستخوش تحولات اقتصادی و سیاسی مانند تحریم‌های اقتصادی شده است. با اجرایی شدن موافقتنامه برجام هسته‌ای نیز به نظر می‌رسد لازم است با رویکرد جامع مدیریتی، ریسک‌های صادرات و واردات را با یکسان‌سازی، هماهنگ کردن نظام‌های پراکنده و جزیره‌ای، ارتقای اسناد مرتبط و استانداردها، همکاری‌های هدفمند با معاهدات و سازمان‌های بین‌المللی کاهش داد و زمینه ایفای نقش مؤثر ایران در تجارت بین‌الملل را فراهم کرد. اصلی‌ترین ریسک‌های مطرح در این حوزه را ریسک‌های قانونی، اعتباری و تجاری دانست و ریسک‌های قانونی شامل موارد ناشی از هماهنگ‌سازی مقررات و قوانین پراکنده فعلی، تدوین قانون مادر به صورت Code و الحاق به معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی در خصوص تجارت بین‌المللی بویژه موضوعات ناظر بر واردات و صادرات می‌شود. ریسک‌های اعتباری، ریسک‌های ناشی از ضرورت فراهم کردن زیرساخت‌های اعتباری برای صادرکنندگان غیرنفتی و همچنین واردکنندگان کالاها و خدمات بوده و ریسک‌های تجاری، سیاسی نیز ناشی از مواردی است که در رابطه با ثبات در سیاست‌های کلی نظام بازرگانی ایران و ارتقای رتبه اعتباری ملی ایران و نحوه ورود به همکاری‌ها و مشارکت‌های داخلی و خارجی مطرح می‌شود. ضمن اینکه به نظر می‌رسد هماهنگی میان اتاق‌های بازرگانی استانی و منطقه‌ای با اتاق بازرگانی ایران و در سطح کلان فیما بین اتاق‌های بازرگانی ایران و اتاق‌های بازرگانی کشورهای هدف روابط تجاری و اقتصادی در فضای بین‌المللی در این مرحله حائز اهمیت است.

نتایج و جمع بندی:

الف) ضرورت حذف قوانین قدیمی و ناکارآمد

در سیاست‌های صادرات و واردات کشور هر جا که نیاز است باید تغییراتی ایجاد کنیم تا قوانین در این حوزه با سیاست‌های اقتصاد مقاومتی منطبق شود. به گفته وی در واقع یکی از اقدام‌ها در اقتصاد مقاومتی بازنگری در ضوابط و مقررات موجود از جمله بخش صادرات و واردات و بازرگانی کشور است که همه قوانین در این حوزه باید مورد بازنگری قرار گرفته و به روز رسانی شود. ضرورت‌های احساس شده در کشور و توجه به مسائل اقتصادی ایران و بازارهای کشورهای هدف، بازارهای منطقه و حتی کشورهایی که در سیاست خارجی ما اولویت دارند، ایجاب می‌کند با تغییرات اساسی در قوانین و ایجاد عوامل تشویقی و حتی رفتارسازی در این زمینه، تحولاتی در بخش صادرات و واردات و در نتیجه سرمایه‌گذاری و اقتصاد کشور به وجود آوریم. برای اصلاح و بازنگری در قوانین، دولت باید طرح و لایحه‌ای ارائه دهد یا ۱۰ نفر از نمایندگان طرحی بیاورند تا در مجلس بررسی شود. به عقیده بنده قانونگذاری در این خصوص سخت نیست. اما باید قبل از آن قوانین و ضوابط دست و پا گیر و مزاحم شناسایی شود. البته ممکن است اشکال در مقررات یا آیین‌نامه‌هایی باشد که دولت یا وزارت صنعت، معدن و تجارت مصوب کرده‌اند. اینکه قوانین مزاحم و معارض شناسایی شوند نخستین اقدام در اصلاح و بازنگری آنهاست. البته این کار باید از سوی دست‌اندرکاران مربوطه و آنها که در حوزه عمل صادرات و واردات هستند، انجام شود که البته تاکنون نیز هنوز طرح و لایحه‌ای به مجلس ارائه نشده است.

ب) اثرات مخرب نرخ‌گذاری اجناس و قوانین تعزیرات حکومتی بر صادرات و واردات

نرخ‌گذاری اجناس و قوانین تعزیرات حکومتی بر صادرات و واردات نیز تأثیرات مخربی دارد زیرا ارزانی کاذبی که به کشاورز و دامدار و تولیدکننده ضرر برساند مفید که نیست هیچ، بلکه مخرب نیز هست. ضمن اینکه به نظر من نرخ‌ها باید شناور و تابع عرضه و تقاضا و مطلوبیت باشد. به گفته وی دارویی که در ایران هزار تومان قیمت‌گذاری می‌شود خدمت به بیمار نیست چرا که داروساز کیفیت آن را پایین می‌آورد پس اینها ارزانی کاذب است. بنابراین باید اجازه دهیم داروی خارجی هم وارد شود تا داروسازی ما رقابت پذیر شود.

دکتر کنعانی همچنین با بیان اینکه قانون چهارم توسعه کامل‌ترین و مفیدترین قانونی است که در سال‌های گذشته نوشته شده ابراز داشت: در قوانین برنامه سیر معقولی به سمت استانداردسازی تجارت خارجی، اقتصاد رقابتی و روان‌سازی تجارت وجود داشت که اوج آن قانون برنامه چهارم بود. در واقع مترقی‌ترین قوانین در این برنامه پیش‌بینی شد ولی قانون برنامه پنجم از جنبه‌های علمی بسیار فاصله گرفت و استانداردهای علمی حقوق اقتصادی در آن رعایت نشد. در نتیجه اقتصاد ما بشدت جا ماند. البته امیدواریم در قانون برنامه ششم این خلأها جبران و سیر معقول قبلی دوباره احیا شود.

ج) تقسیم بندی اصلی‌ترین قوانین و مقررات مربوط به صادرات و واردات

اصلی‌ترین قوانین و مقررات مربوط به صادرات و واردات را که باید مورد توجه قرار گیرد به پنج بخش شامل مقررات گمرکی، مقررات پرداخت‌های مربوط به واردات و صادرات، مقررات بندری و حمل و نقل، تسهیلات و ارتقای نظام تجارت بین‌المللی تقسیم کرد. وی گفت: بازنگری، تغییر و ایجاد هماهنگی در هر یک از این مقررات می‌تواند گام مثبتی برای بهبود وضع اقتصادی کشور در زمینه صادرات و واردات باشد. به عنوان مثال به روزرسانی خدمات صندوق تضمین صادرات و هماهنگ‌سازی و بحث ادغام فعالیت‌های بانک توسعه صادرات و صندوق تضمین صادرات همچنین به تصویب رساندن قانونی پیرامون فعالیت‌های صندوق با تأکید بر اسناد منتشره بین‌المللی مانند OECD- World Bank – UNCTAD می‌تواند گام مؤثری در این زمینه باشد. در بخش مقررات گمرکی نیز باز اندیشی در نقایص لایحه جدید قانون امور گمرکی (مانند نقش انبارهای عمومی، هماهنگ‌سازی عوارض گمرکی مطابق با استانداردهای جهانی، تبیین نظام مسئولیت‌های گمرک و ارتقای سطح دادرسی دادگاه‌های گمرکی)،

هماهنگ‌سازی قانون صادرات و واردات و مباحث پرداخت و حمل و نقل، افزایش دسترسی به بازار ایران با توجه به نیازهای ملی و صیانت از چارچوب اقتصادی کشور و کاهش هزینه‌های گمرکی امری ضروری خواهد بود.

به روزرسانی قوانین و مقررات مربوطه، کاهش یا حذف قوانین مزاحم و دست و پاگیر، تجمیع دواير ذی‌ربط صادرات و واردات کشور برای مدیریت بهینه چهار عامل هزینه، زمان، کمیت و کیفیت و حذف دیوانسالاری اداری و بوروکراتیک را از مسائلی می باشد که باید برای آن تمهیداتی اندیشیده شود، غیر از مواردی که به آن اشاره کردیم در چند مورد نیز بر اساس سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب مبنی بر اقتصاد مقاومتی نیاز به بهینه‌سازی قوانین و مقررات داریم. از جمله در قانون مقررات صادرات و واردات ایران، آیین‌نامه اجرایی آن، قانون ساماندهی مبادلات مرزی، قانون امور گمرکی، حمل و نقل و عبور کالاها و... بدین ترتیب باید گفت تحولات ساختاری، اساسی و بهینه‌سازی تعامل اقتصادی بین‌المللی بویژه در حوزه صادرات و واردات کالاها و خدمات در حوزه بین‌المللی فقط با تغییر و به روزرسانی قوانین و مقررات و ضوابط ذی‌ربط امکان پذیر نیست بلکه فرهنگ کارآمد، مؤثر و تسهیلات مدیریتی، اداری و عملیاتی نیز باید بر اساس فرهنگ اقتصاد مقاومتی مدنظر قرار گرفته و اعمال شود.

تقدیر و تشکر:

این مقاله با حمایت مالی و علمی اداره بنادر و دریانوردی انجام گرفته است.